

СИЛАБУС

Волинський національний університет імені Лесі України

Факультет біології та лісового господарства

Кафедра лісового і садово-паркового господарства

Освітній компонент: Курсовий проект з відтворення лісів

Коротка характеристика: нормативний; 2 курс 4 семестр; 2 кредити ЄКТС; 60 год., у т.ч. 4 год. консультацій, 56 год. самостійної роботи; форма контролю – диференційований залік.

Викладач: [Кичилюк Олександр Володимирович](#), кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри лісового і садово-паркового господарства

Електронна пошта: Kychylyuk.Oleksandr@vnu.edu.ua

Передумови вивчення курсу: Курсовий проект виконується паралельно із вивченням курсу «Лісовідновлення та лісорозведення». Попередньо студент повинен прослухати курси: «Дендрологія», «Лісове ґрунтознавство», «Ботаніка», «Фізіологія рослин», «Геодезія», «Механізація лісгосподарських робіт», «Деревні розсадники» та «Лісове насінництво».

1. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Мета виконання курсового проекту з відтворення лісів значною мірою встановлюються специфікою вирощування лісу – а це тривалий процес, який вимірюється десятиріччями. Помилки, допущені при створенні лісу, можуть проявитися лише через певний, інколи досить тривалий час. виправити їх без збитків для господарства буває досить важко. У зв'язку з цим, майбутньому спеціалісту лісового господарства необхідно добре оволодіти теоретичними питаннями та основними принципами штучного та природного лісовідновлення і лісорозведення; навчитися узагальнювати лісокультурний досвід, бути знайомим із прийомами, засобами та методами проведення лісокультурних робіт залежно від: лісокультурного району, категорії лісокультурної площі, типу лісорослинних умов, цільового призначення лісів, наявної на підприємстві техніки тощо.

Курсовий проект виконується паралельно із вивченням дисципліни «Лісовідновлення та лісорозведення».

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ

Після якісного вивчення дисципліни «Лісовідновлення та лісорозведення» і самостійного виконання курсового проекту студенти опанують такі компетентності як:

ЗК 12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ФК 1. Здатність застосовувати знання і уміння лісівничої науки й практичний досвід ведення лісового господарства.

ФК 5. Здатність вирішувати поставлені завдання зі створення насаджень, їх вирощування та формування на основі вивчення літературних та нормативних джерел передового виробничого досвіду.

ФК 6. Здатність вибрати типове обладнання та інструменти для вирішення сформульованого завдання, а також оцінити економічну ефективність його виконання.

ФК 9. Здатність розробляти проектну документацію, зокрема описи, положення, інструкції та інші документи.

ФК 11. Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого, на екологічних засадах, використання лісових ресурсів.

ФК 12. Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому регіональному, національному і глобальному рівнях.

В сукупності з іншими фаховими освітніми компонентами це дозволить досягти наступних програмних результатів:

ПРН 5. Розуміти і застосовувати особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії та принципи ведення лісового і мисливського господарства для вирішення завдань професійної діяльності.

ПРН 6. Здійснювати підбір і використання необхідного обладнання, інструментів для організації виробничого процесу з урахуванням екологічних, технічних та технологічних можливостей.

ПРН 7. Застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення лісового і мисливського господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.

ПРН 8. Проектувати та організовувати ведення лісового та мисливського господарства відповідно до встановлених вимог.

ПРН 12. Інтегрувати та удосконалювати виробничі процеси ведення лісового господарства відповідно до чинних вимог.

ПРН 15. Впроваджувати розроблені проектні рішення у виробництво та забезпечувати ведення лісового господарства на засадах наближеного до природи лісівництва.

ПРН 16. Організувати результативні та безпечні умови праці.

ПРН 17. Чітко і зрозуміло демонструвати/доводити знання, висновки, аргументацію, рішення своєї/галузевої точки зору стосовно особливостей ведення екологічно орієнтованого лісового господарства та дотичних питань до фахівців і нефахівців.

Додатково слід відмітити, що застосовувана для курсового проекту система оцінювання, котра унеможливує отримання заліку без усного захисту, спрямована на формування *soft skills*, зокрема навичок фахового спілкування.

3. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Курсовий проект тему: “Проект заходів з відтворення лісу в _____ лісництві ДП «_____ лісове господарство» на 20__ рік” передбачає розроблення проектів створення лісових культур або сприяння природному поновленню на різних категоріях лісокультурних площ. Виконується він за індивідуальним завданням. Розробка проектів створення лісових культур передбачає підбір відповідних типів лісових культур та агротехніки їх створення, складання комплексу робіт згідно з прийнятою агротехнікою та вибір машин, механізмів і знарядь для їх виконання.

Пояснювальну записку до курсового проекту доцільно викласти у такій послідовності:

Вступ (передмова)

Розділ 1. Місцезнаходження, природні та економічні умови району діяльності підприємства лісового господарства (лісництва).

Розділ 2. Досвід створення лісових культур у підприємстві (лісництві).

Розділ 3. Запроектовані типи лісових культур та їх обґрунтування.

Розділ 4. Собівартість запроєктованих лісових культур та її економічна оцінка.

Розділ 5. Організація робіт та охорона праці.

Список використаних літературних джерел.

Додаток.

У разі необхідності, під час розробки проекту його структуру, за погодженням з керівником проектування, можна змінити. Детальніші вказівки до виконання курсового проекту доступні за посиланням: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/13801>

4. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ ТА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Критерії оцінювання та політика викладача щодо дедалайнів

Оцінювання курсового проекту проводиться згідно шкали оцінювання.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену (диференційованого заліку)	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

Розподіл максимальної кількості балів, які може набрати студент в розрізі структури курсового проекту наступний: за розділ 1 – 5 балів; за розділ 2 – 5 балів; за розділ 3 – 15 балів; за розділ 4 – 15 балів; за розділ 5 – 5 балів; за оформлення – 10 балів; захист курсового проекту – 45 балів.

Зміст роботи	Оформлення роботи	Захист роботи	Загальна кількість балів
45	10	45	100

Захист курсового проекту здійснюється усно. За результатами перевірки курсового проекту на захист виносяться 9 основних питань (при цьому викладач має право задавати додаткові уточнюючі питання), відповіді на які оцінюються по 5 балів кожне:

1 бал – відповідь непослідовна та недостатньо структурована; аргументація відсутня.

2 бали – відповідь логічна, структурована; аргументація побудована на основі матеріалу лекцій.

3 бали – відповідь чітка, структурована, логічна; демонструє узагальнені, систематизовані позиції; побудована на основі матеріалу лекцій та 1-2 додаткових джерел;

4 бали – відповідь логічна, чітка, структурована; демонструє глибоке розуміння матеріалу, яке включає узагальнені, систематизовані позиції; аргументовані посилання на додаткові джерела, спеціальну літературу.

5 балів – відповідь логічна, чітка, структурована; демонструє глибоке розуміння матеріалу, яке включає узагальнені, систематизовані позиції; аргументовані посилання на додаткові джерела, спеціальну літературу; наведення власних прикладів; порівняльний аналіз.

Політика щодо академічної доброчесності

Курсові проекти виконуються за індивідуальними завданнями, які студенти отримують на першому лабораторному занятті з дисципліни «Лісорозведення та лісорозведення». Після закінчення виконання курсового проекту на кафедру подаються одночасно друкований примірник та його електронний варіант. Усі курсові проекти підлягають обов'язковій перевірці на плагіат. Толерується відсоток плагіату до 30 %. При

виявленні плагіату від 30 до 40 %, курсовий проект не може бути оцінений більше, ніж на «Дуже добре»; при виявленні плагіату від 40 до 50 %, курсовий проект не може бути оцінений більше, ніж на «Задовільно». При виявленні плагіату 51 % і більше, студент отримує нове завдання на курсовий проект. При виявленні повторного порушення вимог академічної доброчесності, студент не допускається до захисту курсового проекту.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Вакулюк П. Г., Самоплавський В. І. Лісовідновлення та лісорозведення в Україні : монографія. Харків : Прапор, 2006. 384 с.
2. Гордієнко М. І., Корецький Г. С., Маурер В. М. Лісові культури : підручник. К. : Сільгоспосвіта, 1995. 328 с.
3. Гордієнко М. І., Гузь М. М., Дебринюк Ю. М., Маурер В. М. Лісові культури : підручник. Львів : Камула, 2005. 608 с.
4. ДСТУ 2980-95. Культури лісові. Терміни та визначення. К. : Держстандарт України, 1995. 64 с. [Державний стандарт України]
5. Лісовідновлення та лісорозведення: методичні рекомендації до лабораторних робіт / О. В. Кичилук, А. І. Гетьманчук, Т. П. Бортнік, В. П. Войтюк, В. В. Андреева, М. О. Шепелюк. Луцьк, 2022. 53 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/20256>
6. Юхновський В. Ю, Дударець С. М., Малюга В. М, Соваков О. В. Лісові меліорації: практикум : навч. посіб. К. : Кондор-Видавництво, 2015. 232 с.

Додаткова

7. Лісові культури: методичні рекомендації з курсового проектування / Укладачі: О. В. Кичилук, А. І. Гетьманчук, Т. П. Бортнік, В. П. Войтюк, В. В. Андреева. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 57 с. (URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/13801>)
8. Насінництво: методичні рекомендації до лабораторних робіт / Укладачі: О. В. Кичилук, А. І. Гетьманчук, Т. П. Бортнік, В. П. Войтюк, В. В. Андреева. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 52 с. (URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/13800>)
9. Норми виробітку та витрати пального на виконання лісокультурних, лісозахисних та протипожежних робіт. К., 2007.
10. Офіційний сайт ДО «Український лісовий селекційний центр». URL : <http://ucfb.info/golovna.html>
11. Jaworski A. Hodowla lasu. Tom 1. Sposoby zagospodarowania, odnawianie lasu, przebudowa i przemiana drzewostanów. Warszawa : PWRiL, 2018. 662 s.
12. Leibundgut H. Naturalne odnowienie lasu. Warszawa : PWRiL, 2007. 200 s.

Нормативно-правова

13. Інструкція з проектування, технічного приймання, обліку та оцінки якості лісокультурних об'єктів, затверджено Наказом Державного комітету лісового господарства України від 19.08.2010 р. № 260 [Електронний ресурс] / Державний комітет лісового господарства України. Джерело : офіц. сайт Верховної Ради України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z1046-10#Text>
14. Лісовий кодекс України [Електронний ресурс] / Кабінет Міністрів України. Джерело: офіц. сайт Верховної Ради України. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12>
15. Порядок поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок, затверджений Постановою КМУ від 16 травня 2007 р. № 733. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/733-2007-п#Text>
16. Правила відтворення лісів, затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 1 березня 2007 р. № 303 зі змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів № 748 (748-2013-п) від 07.08.2013 р. № 1065 (1065-2019-п) від 04.12.2019 р. № 826 (826-2020-п) від 09.09.2020 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=303-2007-п#Text>